

Z hamíka bastlení a telegraf dělá HAMA, studium a stavba elektronických přístrojů dělá z HAMA vynálezce, badatele

Astronomické příměstské tábory

Planetum Praha pořádá v létě příměstské tábory pro děti od 7 do 12 let. Ještě je několik volných míst. Na táboře se děti dozvědí zajímavosti z astronomie, vyrobí si sluneční fotoaparát a sluneční hodiny. Denně bude pobyt venku a hry.

Účastníci uvidí nově rekonstruované planetárium. Dříve se hvězdná obloha promítala na bíle natřené panely. Nyní je vnitřek kopule pokrytý mřížkou a na ní je připevněno 45 milionů ledek. Vesmír tedy uvidíte na obrovské zaklenuté obrazovce. Zařízení umí vytvořit také iluzi hranaté místnosti, takže lze předvést například vnitřek Sixtinské kaple.

Špičkový příkon obrazovky, při plném rozsvícení všech ledek, je 150 kW. Přitom by ledky vydávaly 50 kW rovnou jako ztrátu v podobě tepla. Při ukazování noční oblohy bude ovšem příkon značně menší. Přebytkové teplo se bude akumulovat ve vodních nádržích a v šesti 200-metrových vrtech. Více informací na webu planetum.cz

Tábory

Děti vyfotografují dráhu Slunce, postaví sluneční kalendář a hodiny. Seznámí se s vesmírnými zákony, poučí se z pokusů se Sluneční soustavou, zkonstruují přistávací modul pro vejco-nauta, vyrobí raketu z PET láhve nebo se naučí pracovat s otočnou mapou.

Hry s astronomickou tematikou, návštěva spřátelené hvězdárny, nejmodernější planetárium v Evropě, Stromovka, Petřínské sady, Dáblický háj.

Termíny

Štefánikova hvězdárna	30.6. – 4.7.	7.7. – 11.7.
Planetárium Praha	4.8. – 8.8.	18.8. – 22.8. 25.8. – 29.8.

Cena za celý tábor (5 dní) je **4 300 Kč** včetně DPH. Tábor je určen **dětem** ve věku **7 až 12 let**. V ceně je zahrnut veškerý **program** (pomůcky, materiál), **stravování** (dopolední a odpolední svačina a oběd) a **pitný režim, pojištění, vstupné na výletech a odměny**.

Minimální počet dětí pro konání tábora je **10**.

Pořadatel

Pracovníci organizace mají rozsáhlé zkušenosti s prací s mládeží, v rámci své pracovní činnosti zajišťují kurzy a kroužky pro všechny věkové kategorie od 1. třídy ZŠ po SŠ studenty.

Kontakt

Planetárium Praha, Královská obora 233, 170 00 Praha 7

Telefon: 220 999 001, mail: soumarova@planetum.cz

Odpovědné osoby: Mgr. Lenka Soumarová, Ing. Rudolf Mentzl, Jindřiška Majorová

Program

Program táborů je shodný a je zaměřen na astronomii a příbuzné obory. Vše je samozřejmě přizpůsobeno věku dětí. „Výukové“ části jsou zpravidla zasazeny do příběhu, na jehož základě potom děti plní různé soutěžní úkoly a hrají hry.

Příchod dětí: 7:30 – 9:00

Odchod dětí: 16:00 – 17:30 Po svačině následují hry na zahradě či v klubovně.

Další info (příhláška, dokumenty ke stažení):

<https://www.planetum.cz/planetum/primestsky-tabor-hvezdne-prazdniny/>

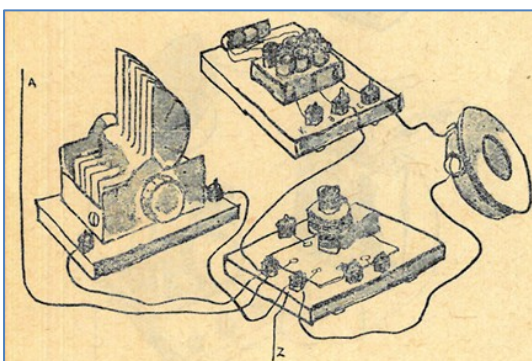
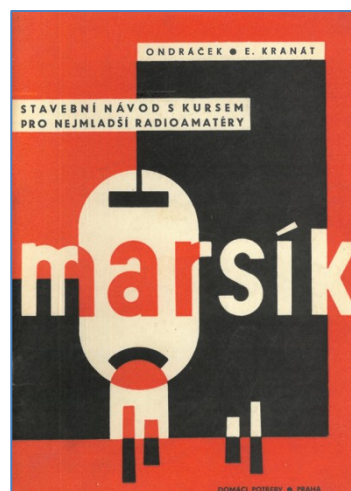
Dana Mentzlová, OK1ZKR, dana.mentzlova@gmail.com

MARSÍK

Někdy kolem roku 2008 jsem náhodně v antikvariátu zakoupil knížku „Marsík“ pánů Ondráčka a Kranáta a propadl jsem jí. Zaujal mě princip stavebnice se součástkami upevněnými na destičkách, třeba Vás též zaujme.

Knížka popisuje, jak si nařezat destičky 90x70 mm a na nich upevnit součástky, jak zhotovit měřák slabých proudů, elektromagnet, pilinový můstek i mikrofon. Jak vysílat elektromagnetické vlny a jak je dokázat. A jak sestavit krystalku s tranzistorovým zesilovačem i jak sestavit elektronkový audion.

V té době ještě fungovala prodejna v Praze ve Václavské pasáži, kde se daly normálně koupit ladicí kondenzátory, vystavené pod sklem pultů. Koupil jsem tehdy dva, netuše, že krámkem bude časem uzavřen.

Sestavil jsem postupně několik verzí stavebnice.

U poslední jsem destičky zhotovil z větších pastiček, prodávaných v železářství. Byly z tenkého bukového prkénka, správné velikosti a snadno se opracovaly.

První verze měla navinutou běžnou válcovou cívku a používala elektronku 1F33. Později jsem od kamaráda Vítězslava dostal cívku uvažovanou v knížce, s ferrokartovým jádrem a křížovým vinutím. Ta je použita v poslední verzi stavebnice (viz fotografie).

Nově jsem tehdy „objevil“ elektronku 2Ž27L, která mě nadchla: žhavitelná dvěma NiMH akumulátory, se

solidním oktalovým soklem a hlavně: s viditelně žhnoucím vláknem (po odstranění pláště). Nahradila ve stavebnici původně určenou 1F33.

Vložky TON-2 (1600 Ω) jsem napasoval do moderních sluchátek Philips, krásně se tam vešly. Vznikla lehounká sluchátka, vhodná i pro děti.

Díky knížce jsem vyzkoušel návod na krystalku se zesilujícím tranzistorem 103NU71, fungovala uspokojivě. Došlo i na koherer (pilinový můstek).

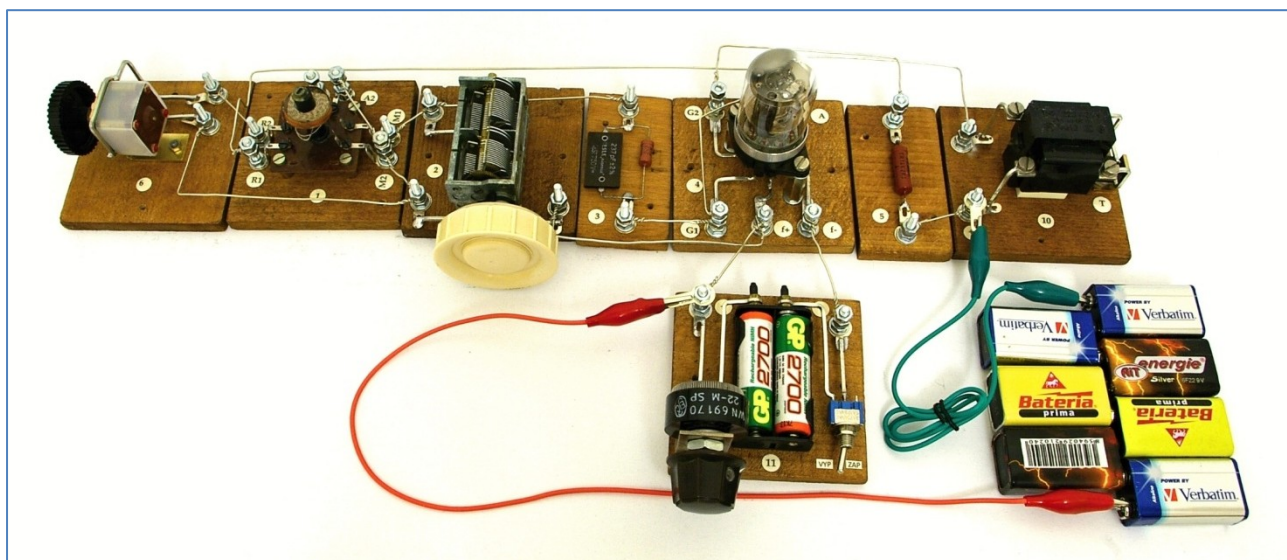
Nicméně stavebnici jsem hlavně používal k testování zapojení elektronkového zpětnovazebního audionu, (i když zpětnou vazbu knížka nepopisuje).

V té době mi nefungoval stavěný zpětnovazební audion a nemohl jsem přijít na to proč. Stejný audion sestavený narychlo z destiček pracoval správně. Bylo totiž na první pohled jasné co a jak je zapojené.

Nakonec to vedlo k odhalení mé školácké chyby, že ve stavěném audionu jsem měl oba kontakty zapojené na stator ladicího kondenzátoru.

Jednu stavebnici dostal synovec, pochlubil se po čase, že díky ní vyřešil úkol do fyziky.

Robert Basl, roberttm18@gmail.com

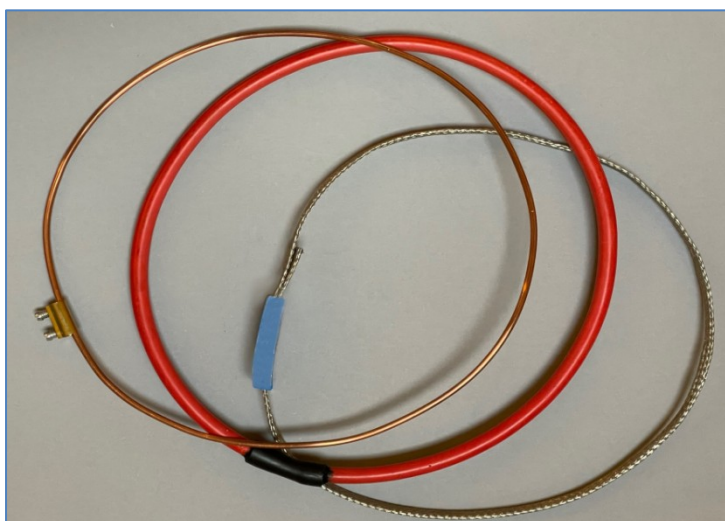

Lehké elektrické stínění

Někdy v polovině sedmé dekády minulého století jsem jako elektronik specialista, zaměstnanec Ústavu fyzikální metalurgie ČSAV Ostrava, hledal v univerzitní knihovně inspiraci k řešenému výzkumnému úkolu a narazil jsem na AO (autorské osvědčení – patentní spis), který nebylo možné pominout a neobjednat. AO je v příloze článku. **Název i text patentního spisu: *Lehké elektrické stínění pro léčebné účely je na první pohled úplná fantasmagorie, když jsem si ale uvědomil a propojil běžné používání královských korun a čelenek v celé novější historii lidstva, usoudil jsem, že to nemusí být až tak velká pitomost, jak by se po prvním přečtení těchto řádků mohlo zdát.*** Nápad, který je popsán a vysvětlen v patentním spisu je poměrně bizarní, ale výhodou celého řešení je jeho haléřová výrobní cena. Proč to nezkusit?

Vyzkoušel jsem, žasnul jsem. Tento vynález používám asi 50 let a několik smyček se najde nejen u mne doma, ale i v mém autě, příruční tašce, dříve i na pracovišti. Okolí si zvyklo na můj podivínský design. Jen jednou, když jsem vyrazil z práce domů se zapomenutou smyčkou na hlavě, mi starší spolucestující v tramvaji s investigativní otázkou a podivem sdělil: „*Pane máte na hlavě nějaký drát*“. Zareagoval jsem překvapivě docela pohotově: „*Proboha, kde se tady vzal...?*“ **Žádnou kontraindikaci *Lehké elektrické stínění pro léčebné účely* nemá a větší nebezpečí, než právě popisují, pravděpodobně nehrozí. Symptomy, které tento vynález léčí, potlačuje, odstraňuje, má skoro každý.** Několik variant vynálezu je na fotografii níže. Pro VIP, kteří nechtějí evokovat v okolí podobné otázky (viz tramvaj) doporučuji umístit *Lehké elektrické stínění pro léčebné účely* do módní čelenky, kšiltovky, čepice. Vyzkoušejte.

Oldřich Burger, OK2ER, o.burger@seznam.cz

Výňatky z **Patentového spisu 147788 – *Lehké elektrické stínění pro léčebné účely***

... atmosférické vysokofrekvenční výboje, tzv. atmosféricky, mají velký podíl na citlivosti lidí ke změnám počasí...

... atmosféricky pěkného počasí nepůsobí na lidi buď vůbec, nebo ne nepříznivě. Naproti tomu atmosféricky špatného počasí působí na lidi nepříznivě a jsou považovány za hlavního činitele při vzniku náhlých cévních příhod, např. infarktů a mozkových mrtvic, neboť jejich působením se zvyšuje krevní srážlivost. Dávno známý je také provokující vliv špatného počasí na výskyt revmatických bolestí a neuralgií...

... k dostatečnému zeslabení, které vyhovuje i pro léčebné účely, postačí i lehké elektrické stínění, které je podle vynálezu tvořeno alespoň jedním závitem vodiče kolem hlavy pacienta...

... závity (nebo závit) vodiče nemusí být dokonce ani elektricky uzavřené, tj. konce závitů nemusí být vodivě spojeny...

... uvedená lehká elektrická stínění jsme prozatím ověřili na řadě lidí trpících bolestmi hlavy při změnách počasí, přičemž vždy po krátké době (1/4 až 1/2 hodině) bolesti vymizely. Takto byly ovlivněny i případy bolestí hlavy, chronicky se objevujících dokonce i po celá desetiletí.

Každé první úterý v měsíci

neboli 3. června 2025 v 17 h se koná v Praze v hostinci "U Jendy" uprostřed Vyšehradské ulice, setkání radioamatérů nejen z Delta kroužku. Hospůdka velmi útulná v centru města – přijďte posoudit. Z Karláku tramvají k Botanické zahradě, nebo z druhé strany pár kroků od Výtoně.

Každý šestý den v měsíci

se koná od 17 h setkání HAM/CB/PMR v nádražní kantýně na nádraží Braník. Jednoduché pravidlo má výjimku - pokud šestého připadne na pátek či víkend, posouvá se setkání na následující pondělí. Tentokrát je ale datum v kolizi se setkáním předchozím, neboli setkání se uskuteční 9. června 2025. **nděl 9. června 2025.**

Tož si vyberte, co je vám bližší. V Bráníku je více nonHAM CB a PMR. U Jendy je zase o dost komornější prostředí. Zváni jsou nejen důchodci, ale i mladší ročníky, jistě se mohou leccemu přiučit. Zdeněk Hladík, OK7DR

Mám obavy, že umělá inteligence nás jednoho dne všechny převálcuje a označí za zbytečnou živočišnou třídu ohrožující planetu. A vymyslí proces na naší recyklaci na základní prvky. Josef Suchý OK2PDN, ok2pdn@volny.cz

Na moji úspěšnou žádost o krytku ke kleštinovému knoflíku jsem dostal přímo záplavu nabídek. Děkuji všem, už je to vyřízeno! -DPX-

Výsledky Minitestíku z HK 402

Proč máme hledat řešení, když už bylo schéma součástí zadání Minitestíku, ptají se oprávněně čtenáři HK.

Správně odpověděli: Jana Novotná, Stanislav Jiřík, Antonín Kopecký.

Náš Minitestík Nejen elektronika, taky třeba chemie: Kolik prvků má v současnosti Mendělejevova periodická tabulka?

Řešení pošlete **nejpozději ve čtvrtek**, výhradně na dpx@seznam.cz Řešitelé mladší jak 18 let, uveďte svůj věk.

Ždibec moudra na závěr

Gilbert Keith Chesterton

Na zázracích je nejpodivuhodnější to, že se dějí.

HAM je mezinárodně používaný pojem pro radioamatéra

HAMÍK je tedy mladý, začínající, budoucí radioamatér

Toto číslo vyšlo 10. května 2025

Vychází každou sobotu v 00:00 h

HAMÍKOV KOUTEK je určen pro vedoucí a členy elektro - radio - robo kroužků, jejich učitele, rodinné kluby, rodiče, prarodiče a všechny příznivce práce s mládeží; vzniká ve spolupráci s ČRK, ČAV a OK QRP klubem

Všechna předchozí čísla HK, adresy kroužků, stavební návody a mnoho dalšího najdete na <https://www.hamik.cz/>

© Petr Prause, OK1DPX, redakce HAMÍK, Čechovská 59, 261 01 Příbram, tel. 728 861 496, dpx@seznam.cz